

Kwakzalverij bij posttraumatische dystrofie

C.N.M. Renckens

Posttraumatische dystrofie is een ernstig en invaliderend ziektebeeld dat soms ontstaat na trauma's van met name de armen en/of benen. Meestal bestaat dit trauma uit een beenbreuk, maar ook verzwikkingen of zelfs kleinere letsels kunnen het begin worden van een lijdensweg.

De patiënt houdt hevige pijn ter plaatse en de huid en de onderhuidse weefsels vertonen enige zwelling en verkleuring, gevolg van een verandering in het autonome zenuwstelsel. De aangedane arm of het getroffen been kan vaak ook niet meer goed gebruikt worden. Een goede behandeling voor deze PTD bestaat niet en de klachten kunnen jarenlang aanhouden. Geen wonder dat ook kwakzalvers zich op dit ziektebeeld hebben gestort: aan wanhopige patiënten geen gebrek! Reeds eerder rapporteerden wij over de Nieuw-Zeelandse kwakzalver Brooker met zijn 'kleurentherapie', welke aanvankelijk speciaal voor PTD was bedoeld, later breidde het indicatiegebied zich ook uit tot MS, ME, aids en kanker. (*Actieblad* november 1994;8-9). Brooker beweerde dat de oorzaak van de klachten gelegen is in virussen die met behulp van elektromagnetische trillingen gedood kunnen worden. De kleurentherapie bestaat uit het gedurende drie weken achtereenvolgens zeven uur per dag aansluiten van de patiënt op een oscillatorkastje via een katoenen draad, die om de pols van de patiënt wordt gedraaid. In ons land behartigde de stichting KIWI de belangen van PTD-lijders die naar Nieuw Zeeland wilden. Het Centrum voor Geïntegreerde Geneeswijzen te Winterswijk, die rijkgesubsidieerde op een faillissement uitgelopen mislukking (*Actieblad* juli 1996;11), vond Brookers therapie destijds zo interessant dat het zijn arts-acupuncturist Ron Velthuis in 1995 op reis stuurde naar Nieuw Zeeland om er de kunst af te kijken. Hij kwam terug met een kastje en introduceerde de kleurentherapie in het Centrum (Care, febr. 1995:6-9). Lang heeft hij dat niet volgehouden, want het centrum ging ter ziele en Velthuis is inmiddels een gevestigd chelatiewakzalver te Zutphen (zie elders in dit nummer). Over de kleurentherapie komen bij onze Vereniging nog regelmatig vragen binnen, dus uitgeroeid is die onzin nog niet.

Macedonische boerin • Het probleem van de PTD bestaat nog steeds en de geschiedenis van wanhopige patiënten en perfide kwakzalvers blijft zich herhalen. Nu is het niet in Winterswijk waar de victoriehaan van alweer een nieuwe aanpak kraait, maar - of all places - Hoogveen.

Op 4 juni 2002 maakte het *Hoogveens Weekblad* (HW) op zijn voorpagina uitgebreid melding van een 'wonderbaarlijk herstel na vijf jaar pijn'. De 28-jarige Monique Metselaar, die na een verzwikking al vijf jaar ondragelijke pijnen leed en slechts met veel moeite met krukken kon lopen, was teruggekeerd van een reis naar een dorpje in de bergen van Macedonië nabij de Griekse grens, waar een 63-jarige boerin onverklaarbare genezingen bereikt met een geheel eigen vorm van manuele therapie. Letterlijk gaf Metselaar aan het HW het volgende verslag van haar behandeling: 'Die eerste behandeling van vorige week maandag was echt een hel. In Nederland gaan ze tot de pijngrens tijdens een behandeling. Die vrouw ging er mijlver overheen. Tijdens zo'n behandeling zet en legt ze de botten en spieren weer op de goede plek en dat gaat gepaard met ondraaglijke pijnen. Onvoorstelbaar! Toch ben ik dinsdags weer gegaan en toen gebeurde het. Tijdens die behandeling hoorden we het op eens kraken en schoof het een en ander weer in elkaar. De pijn was meteen een stuk minder en ik kon ineens weer staan, mijn voet ging uiteindelijk weer recht staan en mijn tenen waren niet krom meer. Het was ongelooflijk.' Toen Metselaar na haar reis weer in Hoogveen aankwam, was de straat versierd en bleek zij, hoewel niet geheel pijnvrij, toch met krukken goed te kunnen lopen. 'Als de pijn straks niet over is, moet ik misschien nog een keertje heen, maar dat heb ik er graag voor over', aldus Monique Metselaar tegen het WH.

Inmiddels hebben alerte medici uit de omgeving van Hoogveen de signalen opgepikt en op 4 april 2003 vertrok, op initiatief van de plaat-

selijke huisarts K.J. Ek een groep van zeventien personen waaronder zes patiënten met PTSD, een revalidatiearts en vier fysiotherapeuten naar de Macedonische weldoenster. Het gezelschap baarde in het vliegtuig het nodige opzien o.a. door de drie rolstoelen. De genezeres S. beoefent haar vak al vijftien jaar en leerde het van haar vader. Zij was, aldus Ek tegenover de *Hoogeveense Courant* van 16 april 2003, zeer open en wij mochten alles zien. Hij maakte zo dertig uur bandopnamen met twee camera's. 'Ze probeerde ons ook de klik te laten horen', aldus Ek. 'Hocus-pocus komt er niet aan te pas' en Ek deelde de krant mee dat er in Hoogeveen nog flink over de therapie zal worden nagepraat, na bestudering van al het beeldmateriaal. De meegereisde patiënten hadden flink baat gehad bij de behandeling van S., maar Ek wilde zich niet uitlaten over de vraag of de verbetering blijvend zal zijn. Ook was hij van mening dat een therapie die in Macedonië succesvol is, dat niet automatisch ook in Hoogeveen zal zijn. Hij gaf toe dat hij niet echt objectief kon

zijn, omdat 'hij er immers middenin had gezeten'. Huisarts Ek: 'Eén ding was van meet af aan wel duidelijk. De Macedonische vrouw lijkt zich niets aan te trekken van de pijn die de patiënt voelt tijdens de behandeling. Dat is een van de redenen dat zij succesvol is. Wij werken in Nederland op een heel andere manier. Bij ons trekt een patiënt of een arts zich terug bij hevige pijn. Dat hebben wij dus reeds geleerd.' Wat moeten wij hier nu nog aan toevoegen? Vroeger hoorde je wel zeggen dat 'Uit jenever, turf en achterdocht is de ware Drent gewrocht'. De tijden zijn veranderd en de hedendaagse Drent voldoet in geen enkel opzicht meer aan dit achterhaalde en discriminerende beeld. Toch dachten wij stiekem bij kennisneming van de argeloosheid die hierboven is tentoongespreid, dat een beetje achterdocht helemaal niet zo'n slechte eigenschap is. Zeker niet als je aan een chronische aandoening lijdt of wanneer je als huisarts met een 'opzienbarende therapie' wordt geconfronteerd. ●